

Základní škola Jihlava, E. Rošického 2,
příspěvková organizace
586 01 Jihlava

**Krizový plán školy
2017/ 2018**

Schválil: Mgr., Bc. František Svoboda
Vypracovala: Mgr. Jiřina Nápravníková

Krizový plán školy

Cílem krizového plánu je **eliminovat či minimalizovat škody** v případě, kdy dojde k projevům rizikového chování ve školním prostředí, **vytvořit ve škole bezpečné a respektující prostředí**. Krizový plán školy upravuje zásady **jednotného postupu pracovníků** školy při zjištění rizikového chování žáků. Jsou zde popsány postupy, kterými se pedagogičtí pracovníci řídí v případě nastalých situací. Krizový plán je součástí preventivního programu. Krizovou situací rozumíme **situaci, která může vyžadovat přerušování vyučování v dané třídě a oddělení jednoho či více žáků od zbytku žáků**. Krizový plán je k dispozici na webových stránkách školy a ve sborovně školy.

Účastníci plnění krizového plánu

- třídní učitelé
- ostatní pedagogové
- asistenti pedagoga
- vychovatelky
- provozní zaměstnanci

Výchovná komise

K řešení závažných výchovných problémů stanoví ředitel školy výchovnou komisi.

Členové komise:

- ŘŠ nebo ZŘŠ
- výchovný poradce
- metodik prevence
- třídní učitel
- zástupce OSPOD popř. další pozvané osoby

Třídní učitel zajistí pozvání doporučeným dopisem a připraví podklady k jednání výchovné komise.

Krizový plán se zaměřuje na:

- záškoláctví
- neomluvené hodiny
- šetření a výslech Policií
- tabákové výrobky
- alkohol
- omamné a psychotropní látky
- šikanu
- agresivní chování vůči učitelům
- krádeže
- sexuální zneužívání
- týrání

Primární intervence

1. Cílem primární prevence je **zajistit bezpečnost dítěte**, které se nachází v krizové situaci, oddělit ho od ostatních dětí. **Uvědomit co nejrychleji osobu, která může vzniklou situaci řešit** (vedení školy, výchovný poradce, metodik prevence).
2. Pokud není možné třídu opustit, je vhodné vyslat „spojku“ (spolehlivé dítě), které situaci oznámí v kanceláři školy.
3. **Zajistit bezpečnost ostatních dětí.**
4. Pokud dítě ihned přebírá zdravotník, pedagog se vrací do třídy.
5. Pokud je nutná přítomnost pedagoga u dítěte v krizové situaci, převezme dozor nad třídou jiný pedagog (zajistí vedení školy).

1. POSTUP PŘI ÚRAZU ŽÁKA

1. Školní úraz je úraz, který se stal žákovi **při vyučování ve škole, při výletech, exkurzích a akcích organizovaných školou**. Školním úrazem není úraz, který se stal např. na cestě do školy a zpět.
2. **Zjistit poranění**, popř. konzultovat se zdravotníkem školy, ošetřit zranění.
3. **Informovat vedení školy**.
4. Zavolat **rychlou záchrannou službu**.
5. **Oznámit skutečnost rodičům**, požádat o převzetí dítěte.
6. Provést zápis do knihy úrazů, vyplnit **záznam o úrazu**.

2. POSTUP V PŘÍPADĚ ZÁŠKOLÁCTVÍ, NEOMLUVENÝCH HODIN – příloha č.11

Způsob a dobu omlouvání stanoví školní řád a školský zákon. O mimořádné uvolnění žádají rodiče předem (písemně třídního učitele, ten zajistí další postup). **Školní docházku eviduje třídní učitel**, který také s výchovným poradcem, metodikem prevence a ostatními vyučujícími zajišťuje prevenci záškoláctví (zpracování dokumentace o absenci, jednání s rodiči, analýza příčin a opatření, výchovná komise ...). **Omluva je platná pouze od zákonných zástupců. Škola může v nezbytných případech vyžadovat potvrzení lékaře;** lékař není povinen vystavovat samostatnou omluvenku, ale může potvrdit omluvenku od rodičů. U problémových žáků lze omlouvání lékařem dohodnout ve spolupráci s odborem sociální péče. Pokud má učitel přesvědčivé důkazy o záškoláctví, nemusí uznat omluvenku rodičů nebo ji eviduje jako „skryté záškoláctví“ a v případě jeho opakování škola může informovat odbor sociální péče nebo Policii ČR. Všechny tyto skutečnosti vždy **nejdříve projedná s rodiči**, sepíše záznam a informuje výchovného poradce a metodika prevence. **Každou neomluvenou hodinu projedná třídní učitel s rodiči a provede zápis** (případně se jednání účastní další kolegové). **Neomluvenou absenci hlásí třídní učitel výchovnému poradci.** Při

větším počtu neomluvených hodin se jednání účastní výchovný poradce či metodik prevence.

1. Při **neomluvené absenci žáka do 10 hodin** pozve třídní učitel doporučeným dopisem zákonného zástupce k **projednání** neomluvené absence. O jednání provede třídní učitel **zápis, který obě strany podepíší.**

2. Při **neomluvené absenci nad 10 hodin** pozve třídní učitel doporučeným dopisem zákonného zástupce na **jednání výchovné komise**, termín jednání určí vedení školy. O jednání provede třídní učitel **zápis s podpisem všech zúčastněných.**

3. V případě, že **neomluvená nepřítomnost přesáhne 25 hodin**, ředitel školy zašle bezodkladně **oznámení o pokračujícím záškoláctví** i s náležitou dokumentací příslušnému **OSPOD** nebo pověřenému obecnímu úřadu. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy. Podklady k tomuto úkonu připraví třídní učitel a výchovný poradce nebo metodik prevence.

4. V případě **opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku následuje hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR** (podezření na spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže).

5. Hlavním úkolem pro pedagogy je **vyšetření příčin záškoláctví**. Je nutná spolupráce rodina – škola – lékař - OSPOD.

POSTUP PŘI SVÉVOLNÉM OPUŠTĚNÍ TŘÍDY, ŠKOLY

1. Svévolné opuštění školy je posuzováno jako závažné porušení školního řádu.
2. O situaci jsou informováni zákonní zástupci, popř. je vyžádána pomoc Policie.

3. POSTUP PŘI ŠETŘENÍ A VÝSLECHU POLICIÍ ČR

1. **Policista se hlásí u ředitele školy**, popř. zástupce ředitele školy. Policista je povinen prokázat se stejnokrojem s identifikačním číslem, služebním průkazem nebo odznakem služby kriminální policie.
2. **Ředitel školy se seznámí s předmětem policejního úkonu a důvody**, jež k němu vedou.
3. Policie může vyžadovat podání vysvětlení, provádět výslech, předvolat nebo předvést žáka mimo školu.
4. **Škola zajistí dohled dospělou osobou** po celou dobu služebního zákroku i služebního úkonu a to v případě, že je proveden ve škole i mimo školu. V případě převozu dítěte mimo školu je písemně zaznamenání číslo policisty, jméno převáženého dítěte a datum. **Po ukončení procesu je žák předán zpět do školy nebo zákonnému zástupci.**
5. **Vyrozumění zákonného zástupce provádí policista předem** (u osoby mladší 15 let informuje také OSPOD), v případě, že tak neučinil, informuje rodiče vedení školy (o vyrozumění se domluví s policistou). Jestliže zákonný zástupce vydá pokyn, abychom akci zdrželi do chvíle, než přijde, je nutné mu sdělit, že to ze zákona nelze.

6. Na požádání policie ředitel školy poskytne **vhodnou místnost k šetření žáka ve škole**, zajistí také pedagogický dozor. Osoby přibrané k výslechu (dozor) mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušení nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslýchaného žáka.
7. Pro děti a mládež platí v plné míře presumpce nevinoty.

4. TABÁK – PŘÍLOHA Č. 13

4.1. POSTUP V PŘÍPADĚ ODHALENÍ TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ

1. **Nepodrobovat** nález žádnému testu.
2. **Oznámit** nález vedení školy.
3. Zajistit **uložení** tabákových výrobků v kanceláři školy.
4. Zpracovat **stručný záznam**, který poté předám školnímu metodikovi prevence.

4.2. POSTUP V PŘÍPADĚ ZADRŽENÍ TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ U ŽÁKA

1. **Odebrat** a zajistit tabákový výrobek.
2. Ujistit se, že žák tabákové výrobky skutečně nepoužíval.
3. Pořídit o události **stručný zápis** (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis).
4. Zajistit **uložení** tabákového výrobku v kanceláři školy.
5. Zápis předat školnímu metodikovi prevence, v kopii třídnímu učiteli.
6. **Oznámit** nález vedení školy (školní metodik prevence nebo třídní učitel).
7. Třídní učitel **informuje zákonného zástupce**.
8. Při opakování vyrozumí škola **OSPOD**.
9. Třídní učitel navrhne **výchovné opatření**.

4.3. POSTUP V PŘÍPADĚ ZJIŠTĚNÍ UŽÍVÁNÍ TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ ŽÁKEM

1. Zabránit žákovi v dalším užívání tabákových výrobků.
2. Odebrat a zajistit tabákový výrobek.
3. V případě, že je to zapotřebí, zavolat záchranou službu, poskytnout žákovi první pomoc.
4. Pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, informovat zákonného zástupce a vyzvat jej, aby si žáka vyzvedl.
5. Pořídit o události stručný zápis (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis).
6. Zajistit uložení tabákového výrobku v kanceláři školy.
7. Zápis předat školnímu metodikovi prevence, v kopii třídnímu učiteli.
8. Vyrozumět vedení školy.
9. Třídní učitel informuje ZZ.
10. Při opakování vyrozumí škola OSPOD.
11. Třídní učitel navrhne výchovné opatření.

5. ALKOHOL – PŘÍLOHA Č.4

5.1. POSTUP V PŘÍPADĚ ODHALENÍ ALKOHOLU

V případě, že pracovník školy najde v prostorách školy alkohol, postupuje takto:

1. Nepodrobovat alkohol **žádnému testu**.
2. **Oznámit** nález vedení školy.
3. Zajistit **uložení** alkoholu v kanceláři školy.
4. Zpracovat **stručný záznam**, který bude předán školnímu metodikovi prevence.

5.2. POSTUP V PŘÍPADĚ ZADRŽENÍ ALKOHOLU U ŽÁKA

1. **Odebrat a zajistit** alkohol a **informovat** vedení školy.
2. **Ujistit se**, že žák alkohol skutečně (ne)konzumoval.
3. Pořídit o události **stručný zápis** (datum, jméno, místo, čas, podpis). V případě, že se žák odmítne podepsat, uvést tuto skutečnost do zápisu; v tomto případě je nutná účast dalšího pracovníka.
4. Zajistit **uložení** alkoholu v kanceláři školy.
5. Zápis předat školnímu metodikovi prevence, v kopii třídnímu učiteli.
6. Třídní učitel **informuje** zákonného zástupce žáka.
8. Při **opakování** vyrozumí škola **OSPOD**.
9. Třídní učitel navrhne **výchovné opatření**.

5.3. POSTUP V PŘÍPADĚ ZJIŠTĚNÍ UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU ŽÁKEM

1. Pokud je žák v době výuky nebo na školní akci přistižen při konzumaci alkoholu, ne nutné mu **zabránit v dalším užívání** / konzumaci alkoholu.
2. **Odebrat** a zajistit alkohol, **informovat** vedení školy a **posoudit momentální stav žáka**
3. V případě, že je žák **ohrožen na zdraví či životě, je nutné přivolat záchrannou službu**, poskytnout žákovi první pomoc a následně informovat zákonného zástupce.
4. Pokud **nehrozí akutní nebezpečí**, sepíše učitel se žákem záznam i s jeho vyjádřením a **oznámí situaci vedení školy**, záznam uloží metodik prevence
4. Pokud žák **není schopen pokračovat ve výuce**, je třeba oznámit vzniklou situaci zákonnému zástupci a vyzvat ho k **vyzvednutí žáka ze školy**.
5. Pokud je **zákonný zástupce nedostupný, oznámí škola situaci odboru sociální péče** a vyčká jeho pokynů (škola má právo vyžadovat pomoc tohoto odboru).
6. O události se informuje zákonný zástupce i v případě, že je žák schopen další výuky.
7. O události se vždy musí pořídit stručný zápis (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis).
8. Zápis je předán školnímu metodikovi prevence, v kopii třídnímu učiteli.
9. Při **opakování vyrozumí škola OSPOD**.
10. Třídní učitel navrhne **výchovné opatření**, popř. zváží jednání výchovné komise.
11. V případě zájmu rodičů škola nabídne **odbornou pomoc** a informuje o dalších možných postupech vedoucích k odstranění těchto nežádoucích jevů.
12. V případě podezření na intoxikaci škola provede test žáka na přítomnost alkoholu (pouze při prokázané informovanosti rodičů); dále pak postupuje dle předchozích bodů.

13. Obdobný postup zvolí pedagog i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu (i nelze-li prokázat, že žák použil alkohol ve škole)

6. NÁVYKOVÉ LÁTKY – PŘÍLOHA Č.1

6.1. POSTUP V PŘÍPADĚ NÁLEZU OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK (OPL) VE ŠKOLE

Obecně platí zákaz výroby, distribuce a přechovávání těchto látek bez ohledu na věk žáka a prostředí, kde by k tomu docházelo. Zákaz platí i pro návod k užívání těchto látek. §187 a §188 trestního zákona hovoří, že trestného činu se dopouští i ten, kdo neoznámí zjištěnou skutečnost o OPL.

1. **Nepodrobovat OPL žádnému testu.**
2. Nález **oznámít vedení školy.**
3. Za přítomnosti dalšího pracovníka vložit nalezený materiál do obálky označený datem, časem a místem nálezů, přelepený a orazítkovaný **zajistit uložení** v trezoru.
4. Zpracovat **stručný záznam**, který předáme školnímu metodikovi prevence.
5. **Škola o nález vyrozumí Policii ČR.**

6.2. POSTUP V PŘÍPADĚ NÁLEZU OPL U ŽÁKA

1. **Nepodrobovat OPL žádnému testu.**
2. Nález **oznámít vedení školy.**
3. Za přítomnosti dalšího pracovníka vložit nalezený materiál do obálky označený datem, časem a místem nálezů, přelepený a orazítkovaný **zajistit uložení v trezoru.**
4. Pořídit o události **stručný zápis** (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis).
5. Záznam podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena. V případě, že se žák odmítne podepsat, uvést tuto skutečnost do zápisu.
6. Zápis předat školnímu metodikovi prevence, v kopii třídnímu učiteli.
7. **Škola vyrozumí Policii ČR a zákonného zástupce.**
8. Třídní učitel navrhne výchovné opatření, hlášení na OSPOD.

V případě, kdy pracovníci školy mají **podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe**, postupují takto:

1. Bezodkladně **vyrozumí Policii ČR**, zkontaktují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.
2. **Žáka izolují** od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem.
3. U žáka v žádném případě **neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.**

6.3. POSTUP V PŘÍPADĚ ZJIŠTĚNÍ KONZUMACE OPL ŽÁKEM

1. **Zabránit žákovi v dalším užívání OPL.**
2. **Odebrat a zajistit uložení OPL** v kanceláři školy.
3. Odvést žáka do místnosti, kde bude trvale pod **dohledem dospělé osoby** do doby, než si pro něj přijde zákonný zástupce nebo lékař.
5. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník **posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.**
6. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že **je ohrožen na zdraví a životě**, zajistí škola **nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou pomoc.**
7. Jestliže **akutní nebezpečí nehrozí**, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a **vyrozumí vedení školy.**
8. V případě, že **žák není schopen pokračovat ve vyučování**, **vyrozumí škola** ihned **zákonného zástupce** a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole a je nutné lékařské vyšetření.
9. V případě, že si zákonný zástupce dítě nevyzvedne, je nutné přehodnotit stav žáka, zavolat lékaře a informovat o tomto kroku zákonného zástupce.
10. V případě **nedostupnosti zákonného zástupce vyrozumět OSPOD** a vyžadovat spolupráci.
11. Pořídít o události **stručný zápis** (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis). V případě, že se žák odmítne podepsat, uvést tuto skutečnost do zápisu; v tomto případě je nutná účast dalšího pracovníka.
12. Zápis předat školnímu metodikovi prevence, v kopii třídnímu učiteli.
13. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).
14. Současně škola splní **oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.**
15. Třídní učitel navrhne výchovné opatření.

6.4. POSTUP PŘI ODHALENÍ DEALERA VE ŠKOLE

Distribuce OPL je považována za protiprávní jednání, může být kvalifikována jako trestný čin, množství látky není rozhodující. Přechovávání OPL je také protiprávní jednání, může být kvalifikováno jako přestupek nebo jako trestný čin.

1. Jestliže má pracovník školy **důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL**, musí o této skutečnosti škola vždy **vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR**, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
2. Škola pořídí o celé záležitosti **stručný zápis.**
3. Ve spolupráci s Policií ČR podniká škola další kroky.

7. ŠIKANOVÁNÍ – PŘÍLOHA Č.6

7.1. POSTUP PŘI ŘEŠENÍ POČÁTEČNÍ FÁZE ŠIKANY

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích

jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje fyzické útoky, slovní útoky, ale také oblast elektronické komunikace (tzv. kyberšikana): útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, sociálních sítí apod.

1. Při podezření na šikanu je nutné **rychlé předávání informací** mezi vyučujícími (svědek + další kolega + třídní učitel)
 2. **Informace bude také ihned předána metodikovi prevence**, který bude spolupracovat s vyučujícími a vytvoří rychlý následující postup (dle vyhodnocení závažnosti či dalších zjištěných skutečností informuje vedení školy)
 3. Provést **rozhovor s oběťmi**.
 4. **Výslechy svědků**. Můžeme provést i konfrontaci svědků, nikdy však konfrontaci oběti a agresorů případně svědků a agresorů.
 5. **Informovat zákonné zástupce**. Hovořit s nimi v nepřítomnosti dítěte, zdůraznit zájem na bezpečí dítěte, upozornit na to, že se o rozhovoru nesmí dozvědět; prověřit signály naznačující možnou šikanu (nechuť do školy, změny v náladách, vyhýbání se tělesné výchově). **Dohodnout se na společném postupu**.
 8. Zajistit **ochranu obětem**.
 9. Provést **rozhovor s agresory** případně jejich konfrontaci.
 10. O výsledcích vyšetřování **informovat třídního učitele a vedení školy**.
 11. Pořídit o události **stručný zápis**.
 12. Třídní učitel navrhne **výchovné opatření**.
- Podrobnější postup poskytuje **Školní program proti šikanování**.

7.2. POSTUP PŘI ŘEŠENÍ POKROČILÉ FÁZE ŠIKANY

(např. skupinové násilí, opakované hrubé fyzické napadení)

1. Zajistit **ochranu obětem**.
2. Žáka dopravit **mimo dosah agrese**.
3. V zájmu zabránění pokračování agrese přivolat další pracovníky.
4. **Odvést oběti do bezpečí**.
5. **Zajistit, aby se agresoři nedomlouvali**.
6. **Informovat** školního metodika prevence, třídního učitele a vedení školy.
7. **Informovat zákonné zástupce**.
8. **Spolupracovat** v dané věci s dalšími orgány, zejména **OSPOD, PPP, Policie ČR**.
9. Pořídit o události **stručný zápis**.
10. Třídní učitel navrhne **výchovné opatření**.

7.3. POSTUP PŘI AGRESIVNÍM CHOVÁNÍ ŽÁKA VŮČI UČITELI

1. S žákem **se nehádat**.
2. **Snížit hlas** a udržovat ho v klidné rovině.
3. **Jednat s cílem uklidnit žáka**; používat věty typu: „Nechme celou věc na zítra. Možná jsme se jenom špatně pochopili.“ - Uvědomit si, že vulgární obraty žáka mohou být pouze známkou toho, že se v jeho rodině takto běžně mluví. - Někdy pomůže humor: „Zase tě to chytlo, Pepo?!“ - Použít dlouhý pohled beze slov.
4. Snažit se **zajistit si podporu třídy**, ovšem ne za cenu zesměšňování agresora; v každém případě nedopustit, aby se třída přidala na stranu agresora.

5. Jednat s vědomím, že **útěk z hodiny je vždy prohra učitele.**

8. KRÁDEŽ – PŘÍLOHA Č.12

8.1. POSTUP PŘI ŘEŠENÍ KRÁDEŽE

Krádež je protiprávním jednáním. Jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, popř. doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil. Škola upozorňuje žáky a jejich zákonné zástupce, že nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Věci nesouvisející s vyučováním a vzděláváním, nemají žáci do školy nosit.

1. Při nahlášení krádeže se sepíše **záznam**.
 2. **Informovat vedení školy.**
 3. Snažit se zjistit příčinu krádeže.
 4. **Preferovat nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem** – zloděj věc vrátí přímo poškozenému, omluví se a nabídne za své chování nějakou kompenzaci
 5. V případě, že se jedná se o **krádež většího rozsahu, může ředitel školy oznámit krádež Policii ČR**. Pokud se nejedná o majetek školy, poučit poškozeného a zákonného zástupce o možnosti podat trestní oznámení.
 6. TU navrhne výchovné opatření, popř. navrhne svolání výchovné komise.
- Kdy hlásit OSPOD?** - V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek.

Pokud se žák zmocní cizí věci a užije přitom proti jinému násilí dopustí se trestného činu **loupež**.

Trestný čin loupeže oznámí ředitelka Policii ČR vždy !

9. POSTUP PŘI VZNIKU ŠKODY, POŠKOZENÍ ŠKOLNÍHO MAJETKU, VANDALISMU – PŘÍLOHA Č.10

1. Vyhotovit o vzniku škody **záznam**.
2. Pokusit se **zjistit viníka**.
3. **Informovat vedení školy.**
4. **Informovat zákonného zástupce** a vyzvat ho k **nápravě škody / úhradě škody**.
5. Pokud se jedná o škodu většího rozsahu (nad 5000 Kč) + pokud ten, kdo ji způsobil není ochotný škodu napravit je nutno splnit **oznamovací povinnost Policii ČR**. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci.
6. V případech, kdy se jedná o **opakované jednání** a výchovná a další opatření, která zvolila škola, nemají žádný účinek hlásíme na **OSPOD**.

10. SYNDROM CAN – PŘÍLOHA Č.5

10.1. POSTUP V PŘÍPADĚ SEXUÁLNÍHO ZNEUŽÍVÁNÍ ČI TÝRÁNÍ ŽÁKA (DÍTĚ SE SVĚŘÍ)

Pohlavní zneužívání (§ 242 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona) je závažným trestným činem proti lidské důstojnosti, na který se vztahuje povinnost překazit jej (§ 167 trestního zákona). Překazit znamená zabránit páchání nebo dokončení takového jednání (oznámít orgánům činným v trestním řízení).

1. Uvědomit si, že jde o krajně **citlivou záležitost**.
2. **Informovat vedení školy**, seznámit se záležitostí co nejužší okruh osob.
3. **Žáka uklidnit** a citlivě mu sdělit, že jde o problém, který je třeba oznámit Policii ČR. **Ocenit**, že si vážím toho, že za mnou žák přišel a svěřil se.
4. **Informovat zákonného zástupce**; naopak v případě, že se sexuálního zneužívání dopouští zákonný zástupce, není žádoucí ho informovat.
5. Pořídít o události **stručný zápis**.
6. **Ohlásit věc Policii ČR a OSPOD**.

10.2. POSTUP V PŘÍPADĚ ZJIŠTĚNÍ SEXUÁLNÍHO ZNEUŽÍVÁNÍ Z JINÝCH ZDROJŮ – ANKETA, SCHÁRNKA DŮVĚRY, SPOLUŽÁCI

1. **Pokusit se identifikovat žáka**.
2. V případě, že existují prostředníci, sdělit jim, že je důležité, aby zneužívaný žák přišel sám.
3. **Kontaktovat žáka** takovým způsobem, aby se o tom dozvěděl co nejužší okruh osob.
4. **Informovat vedení školy**.
5. Pokusit se s žákem navázat rozhovor a ověřit si podezření.
6. V případě přetrvávajícího podezření ohlásit věc **OSPOD** k dalšímu prošetření.
7. Pořídít o události **stručný zápis**.

10.3. POSTUP V PŘÍPADĚ TÝRÁNÍ DÍTĚTE

1. Kontaktovat žáka takovým způsobem, aby se o tom dozvěděl co nejužší okruh osob.
2. **Uklidnit žáka**.
3. Dobře si promyslet otázky; nechat žáka mluvit, neklást inspirativní otázky.
4. V případě, že není žák schopen problém popsat, pokusit se společně s ním myšlenky formulovat.
5. Z rozhovoru pořídít **zápis**, do kterého zaznamenáme také chování žáka a jeho reakce. Vhodné je domluvit se s žákem na přítomnosti dalšího učitele, kterému žák důvěřuje.
6. **Informovat zákonného zástupce** (neagresora).
6. V případě **potvrzení podezření** na týrání **ohlásit věc Policii ČR a OSPOD**.

11. POSTUP V PŘÍPADĚ SEBEPOŠKOZENÍ – PŘÍLOHA Č.16

1. Kontaktovat oběť a **zjistit rozsah nebezpečí**. V případě vážného zranění volat rychlou záchrannou službu.
2. **Informovat zákonného zástupce a vedení školy**.
3. Motivovat dítě a rodinu k návštěvě **specialisty** – krizové centrum, psychologická/psychiatrická ambulance.
4. **Ohlašovací povinnost** se netýká přímo sebepoškození, ale doprovodných problémů často sebepoškození doprovázejících – šikany, sexuálního zneužívání, zanedbávání péče, týrání dítěte (syndrom CAN) + navádění dětí k sebepoškození/sebevraždě (skupina poškozujících se, kyberšikana).
5. V případě přímého rizika vážného zranění nebo smrti následkem sebepoškození je namístě okamžitá, i nedobrovolná hospitalizace na psychiatrii – při odmítání hospitalizace bývá nutná asistence Policie ČR.

12. POSTUP V PŘÍPADĚ PORUCH POTRAVY – PŘÍLOHA Č.3

1. Po zjištění problému **citlivě pracovat se žákem**, uklidnit situaci.
2. **Informovat vedení školy**.
3. **Informovat zákonného zástupce a nabídnout kontakt na příslušné odborné pracoviště** (pedagogický pracovník není terapeut).
4. V případě zahájení léčby se škola snaží vyjít žákovi uzpůsobením výukového programu.

13. POSTUP V PŘÍPADĚ RASISMU, EXTREMUSMU, XENOFOBIE . PŘÍLOHA Č.9

1. **Zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů**. V případě zjištění rasového či xenofobního útoku zajistit okamžitě bezpečnost případné oběti.
2. **Zklidnit situaci** ve třídě, pozitivní působení na spolužáky.
3. **Informovat vedení školy**.
4. **Oznámit skutečnost** zákonnému zástupci (útočníka i oběti).
5. **Zaměřit výuku na tyto problémy**. Okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory.
6. Pozvat **experty k diskusi se žáky**.
7. Informovat rodiče v případě zjištění uvedených hlouběji zakotvených postojů a nabídnout jim spolupráci.
8. V případě závažných projevů (především násilných) informovat Policii ČR.
9. Udělit výchovné opatření.

14. POSTUP V PŘÍPADĚ „NEŠTĚSTÍ“

1. **Postup v případě, že žák utrpí anebo si způsobí těžké zranění, či zážitek ohrožení života anebo zdraví** (úraz, nemoc, sebevražda, vražda aj.). Dále **pokud někdo z jeho rodiny či blízkých trpí těžkou nemocí anebo následky úrazu, někdo z rodiny je nevěstný** aj.

Co můžeme čekat **ihned a do tří dnů po nešťastné události**

- tlak, šíření fám, pocity viny a solidarity, emočně vypjatá situace
- a) Poskytneme **první pomoc a zajistíme bezpečí**.
 - b) Počítáme se **spontánním předáváním informací**, se zájmem příbuzných a médií.
 - c) **Informujeme zřizovatele**.
 - d) **Svoláme vedení školy, informujeme pedagogický sbor. Vytvoříme pietní místo**, postoj pro účast na pohřbu.
 - e) Kontaktujeme externí pracovníky.
 - f) Zajistíme informovanost všech stran, kde mohou vyhledat odbornou pomoc.

Co můžeme dělat od tří dnů do šesti týdnů od nešťastné události

- potřeby žáků se začnou lišit, objeví se dilemata a hodnotové konflikty, bude se hledat viník, nezavděláme se všem
- a) Stanovení priorit, **komunikace dovnitř a ven**, spolupráce s vnějšími oporami – vyvěsme kontakty na pracoviště krizové intervence, dávejme je opakovaně žákům.
 - b) Mysleme na **pomoc pro sourozence, pro rodinu**.
 - c) Užitečné je **uzavřít toto období vyhodnocením**.

Co můžeme očekávat od šesti týdnů do roka a déle po nešťastné události

- zasažení jsou stále zasaženými, pomoc lidí s podobnou zkušeností, řada věcí trvá mnohem déle, než jsme si mysleli, důležitost prvního výročí události. Staneme se citlivějšími vůči neštěstí a štěstí
- a) **Dlouhodobé doznívání události**, spolupráce s policií, soudy, OSPOD aj.
 - b) Život s vinou, trestem, pokáním, odpouštěním.
 - c) **Sledujeme žáky po celý rok od události** – musí mít možnost za někým přijít, svěřit se.
 - d) Neštěstí může rozdělovat.
 - e) **Povzbuzujeme začleňování událostí do běžného života**, vzpomínejme, ukončujme.
 - f) Vyhodnocení – **co dělat, aby se situace neopakovala**.
 - g) **Učme se pomáhat**.

Důležité kontakty:

ZŠ Jihlava, E.Rošického 2, příspěvková organizace 731 420 000, 731 420 001

Výchovný poradce – Mgr.D. Beránek 731 420 011

Metodik prevence – Mgr.J. Nápravníková 731 420 014

PPP a SPC Vysočina / p. Vyhnanovská 567 572 416 / 567 572 412

SPC Jihlava 567 570 041

Krizové centrum Jihlava 567 155 028
Linka bezpečí 116 111
Rodičovská linka 840 111 234
Linka pro pedagogy 841 220 220
Krizová linka k šikaně 286 881 059
Středisko výchovné péče Jihlava – p. Floriánová 778 409 218
OSPOD Jihlava kontakty na www.jihlava.cz
OSPOD – vedoucí odboru 567 167 629
OSPOD – vedoucí kurátorů 567 167 637
Anabell (mentální anorexie, bulimie) www.anabell.cz
Poruchy příjmu potravy www.idealni.cz www.asociaceppp.cz
Non – stop linka 800 800 980
FOD (fond ohrožených dětí) www.fod.cz
BKB Jihlava p. Křoustek 606 631 551, www.bkb.cz
AT ambulance Jihlava 567 552 111

V Jihlavě 1. září 2017

Zpracovala: Mgr. Jiřina Nápravníková